

1921, čís. 329 sb. z. a n.), nýbrž jako osoba, požívající důvěry občanstva, a proto p o v ě ř e n á činností v obecní komisi zásobovací o k r e s n í m h e j t m a n s t v í m. Okresní hejtmanství však vystupovalo zde jako článek státních orgánů, pověřených veřejným zásobováním lidu, jimž v čele stálo co do správy a dozoru ministerstvo zásobování lidu a jež přenášely svou funkci v posledním článku na obce, jichž funkcionáři zastávali veřejnou zásobovací agendu v přenesené působnosti. Tak tomu bylo v době účetní, o níž jde, totiž v letech 1918 a 1919. Převzaty zde v podstatě předpisy bývalého státu rakouského a pozvolna doplňovány. Tak nař. ze dne 3. ledna 1919, čís. 5 sb. z. a n., ze dne 27. června 1919, čís. 354 sb. z. a n. (srv. zvláště §§ 17 a 18), ze dne 8. srpna 1919, čís. 477 sb. z. a n. (srv. zvláště § 7, 13, 14), ze dne 10. října 1919, čís. 546 sb. z. a n., ze dne 11. června 1920, čís. 390 sb. z. a n. (srv. § 26), ze dne 6. července 1920, čís. 443 sb. z. a n. (srv. § 8, 13, 14, 15). Až na prvé nařízení byla další nařízení vydána sice již po uplynutí sporného účetního období, ale jsou důkazem, jak bylo na agendu veřejného zásobování lidu nazíráno — totiž jako na rozčleněnou agendu státních orgánů, agendu veřejnoprávní. Teprve nařízením ze dne 30. června 1921, čís. 224 sb. z. a n., byl zásadně uvolněn obchod veškerými plodinami zemědělskými a výrobky z nich (§ 1), státní obilní ústav se svými odbočkami vstoupil dnem 1. září do likvidace, veřejné zásobování obmezeno na zásobování vrstev nezamožných (§ 2) a zásobovací agenda rozdělena na agendu obchodní, soukromoprávní, a agendu správní, veřejnoprávní (§ 5 a 6), což provedeno dalšími nařízeními ze dne 11. srpna 1921, čís. 270 sb. z. a n. (§ 8, 10, 15) a ze dne 25. srpna 1921, čís. 281 sb. z. a n. s vyhláškou vládní z téhož dne čís. 285 sb. z. a n. Za sporného účetního období bylo tedy veřejné zásobování lidu v rukou státních úřadů, státních funkcionářů, a takovým státním funkcionářem byl též žalovaný, pověřený vedením obecního zásobování lidu okresním hejtmanstvím. Jeho poměr a jeho činnost byly tedy čistě veřejnoprávního rázu, z něhož dle výslovného zákazu dvor. dekretu z roku 1806 před soudy žalovati nelze. Soud odvolací rozhodl usnesením ve smyslu Šu 494, 478, 471 a 473 c. ř. s., proti němuž je přípustným rekurs podle Šu 519 čís. 2 c. ř. s., nikoli dovolání, jak je žalobkyně mylně označila, dovolání je považovati za rekurs dle Šu 84 odstavec druhý c. ř. s., jemuž však pro bezdůvodnost nebylo vyhověno.

Čís. 3803.

Jde o společnost ve smyslu Šu 1175 obč. zák., bylo-li mezi více osobami umluveno společné vedení obchodu. Při společnosti dle Šu 1175 obč. zák. jest pokládati pohledávky společnosti za zvláštní jmění, jež přísluší společníkům k ruce nedílné. Splnění pohledávek může býti požadováno buď nedílně ode všech společníků dohromady neb od jejich společného zmocněnce.

(Rozh. ze dne 30. dubna 1924, Rv II 44/24.)

Leopold R. a Josef K. obchodovali v ten způsob, že vedení obchodu bylo společným. Leopold R. přikázal žalovanému volebnímu spolku, by

zaplatil pohledávku, dlužnou Leopoldu R-ovi a Josefu K-ovi, lidové pekárně. Žalovaný spolek tak učinil. Když po té na jmění Leopolda R-a a Josefa K-a byl vyhlášen úpadek, domáhal se správce úpadkové podstaty na volebním spolku zaplacení oné pohledávky. Procesní soud první stolice žalobu zamítl, odvolací soud ji vyhověl. Důvody: Po právní stránce uplatňuje odvolatel právem, že poukaz Leopolda R-a žalovanému, by zaplatil pohledávku, dlužnou jemu a Josefu K-ovi, lidové pekárně, již oba jmenovaní dlužili nájemné, jakož i placení, jež se na základě příkazu toho stalo lidové pekárně, jest bezúčinné, ježto Josef K. k tomuto obchodu nesvolil. Z výpovědi Leopolda R-a a Josefa K-a vyplývá, že bylo mezi nimi umluveno společné vedení obchodu, takže jeden bez druhého nemohl nic zařizovati. V tom dlužno spatřovati výdělečnou společnost podle §u 1175 obč. zák., při níž jest §§y 1201, 1203 obč. zák. vyloučeno samostatné jednání jednoho společníka bez souhlasu druhého, leč že byl jednající společník druhým společníkem k jednání zmocněn. Takové zmocnění není prokázáno.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Soud odvolací, změniv rozsudek soudu prvního, vyhověl žalobní žádosti v podstatě z dvojího důvodu, jednak proto, že neuznal účinným platební poukaz, udělený Leopoldem R-em žalovanému volebnímu spolku proto, že Leopold R. sám nebyl bez předchozího nebo současného souhlasu, nebo napotomního schválení druhého společníka Lva K-a k udělení tohoto poukazu oprávněn (§§ 1201 a 1203 obč. zák.), dále i proto, že toto právní jednání shledal k námitce, pokud se týče k replice strany žalující odporovatelným po rozumu §u 31 odstavce druhý konk. ř. Žalovaný spolek napadá rozsudek odvolacího soudu jedině z důvodu §u 503 čis. 4 c. ř. s. a to v obou směrech. Nelze ovšem uznati oprávněnou výtku dovolatelova odpůrce, že uplatněný dovolací důvod není náležitě specialisován a že dovolání jest z té příčiny formelně vadným (§ 506 odstavec druhý c. ř. s.), neboť, i když právní námitky, v dovolacím spisu proti rozsudku vznesené, jsou provedeny zběžně a dosti povrchně, lze z nich přece seznati, ve kterých směrech a z kterých důvodů dovolatel rozsudek právně vadným označuje. Ve věci ovšem nelze však dovolání přiznati oprávněnosti a schváliti jest naopak rozhodnutí odvolacího soudu a to již z prv dotčeného důvodu rozsudečného. Přistupuje na příslušné právní vývody strany žalující, pokládá odvolací soud zcela správně spolčení nynějších úpadců R-a a K-a za výdělečnou společnost ve smyslu §§ 1175 a násl. obč. zák. a dovazuje případně z předpisů §§ 1201 a 1203 obč. zák., že ujednání mohlo býti s právním účinem pro společnost učiněno jen v obapolném souhlasu obou společníků. V tomto případě šlo o poukaz podle §u 1401 obč. zák., dle něhož měl žalovaný spolek zaplatit svůj dluh na společnost v částce 871 Kč 87 h lidové pekárně chleba, jež byla věřitelkou společnosti; tímto poukazem měl býti vyrovnán dluh společnosti lido-

vé pekárně do výše poukázané částky. Při výdělečné společnosti podle Šu 1175 obč. zák. pokládati jest pohledávky společnosti za zvláštní jmění, jež společníkům přísluší k ruce nedílné, čehož důsledkem jest, že pohledávky tyto posuzovati jest jako společné nároky nedílné po rozumu Šu 890 obč. zák., jichž splnění může býti žádáno buď nedílně ode všech společníků dohromady, neb od jejich společného zmocněnce (§ 848 obč. zák.). Důsledkem toho nebyl Leopold R. sám bez Lva K-a jako druhého společníka a bez jeho souhlasu oprávněn, touto pohledávkou s právním účinkem nakládati v tom směru, že pohledávku tu poukázal k výplatě na lidovou pekárnu chleba. Ježto Lev K., jak první soud zjistil, k tomuto poukazu souhlasu nedal a jej ani dodatečně neschválil, není poukaz ten právně účinným a žalovaný volební spolek nebyl oprávněn, na tento poukaz platiti onen dluh na lidovou pekárnu, pokud se týče, zaplatil-li jí přes to tento dluh, neplatil věřiteli pravému (§§ 1424 a 1401 obč. zák.), ježto poukazem tím pohledávka na lidovou pekárnu jako nového věřitele platně převedena nebyla. Není správným názor, že zástupce žalovaného spolku mohl bezelstně spoléhati na to, že Leopold R. jest k poukazu tomu K-em zmocněn, neboť podle zjištění prvního soudu nebylo nic prokázáno, co by tuto domnělou důvěru bylo mohlo ospravedlniti, to tím méně, když naopak bylo zjištěno, že při podobných dřívějších poukazech účastnili se oba společníci. S tohoto hlediska dlužno tedy věc posuzovati tak, že tento dluh žalovaného spolku placením na lidovou pekárnu platně zrušen nebyl a že trvá nadále, nyní arcit' vůči žalující úpadkové podstatě a že žalobní nárok je tedy plně odůvodněn.

Čís. 3804.

Dopravní řád železniční.

Vážení zboží železnici děje se výhradně za účelem řádného splnění nákladní smlouvy. Použije-li strana výsledků vážení k jiným účelům, činí tak na vlastní vrub.

K důkazu o ztrátě zboží stačí sice zjištěný rozdíl váhy, zjištěný stanicí zasílací a stanicí dodací, důkaz ten však může dráha vyvrátiti protidůkazem, že vážení bylo nesprávné.

(Rozh. ze dne 30. dubna 1924, Rv II 53/24.)

Žalující firma přednesla, že zaplatila přepravovaný ječmen podle váhy, zjištěné drahou na přijímací stanici v Žigardě, totiž za 10.976 kg, že však do Bohumína došlo jenom 9800 kg, takže utrpěla škodu za nedodaných 1176 kg částkou 3939 Kč 60 h, jejíž náhrady domáhala se na dráze. O b a n i ž š í s o u d y uznaly dle žaloby. N e j v y š š í s o u d zrušil napadený rozsudek a vrátil věc odvolacímu soudu, by ji znovu projednal a rozhodl.

D ů v o d y:

Požadujíc náhradu škody, neuvádí žalobkyně určitě, zda utrpěla ji tím, že se 1176 kg ječmene za přepravy ztratilo, či že stanice Žigard o tolik chybně více navážila, než bylo skutečně ku přepravě odevzdáno, nýbrž pokládá železnici v obou případech povinnou k náhradě. Názor tento nelze pokládati za správný. Železnice není veřejně pověřeným